

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 május 5, csütörtök.

VI. ÉVFOLYAM, 101. SZÁM.

Az ütemet lassítani nem lehet!

A városi és falusi kétkézi és szellemi dolgozókat országunk történetében május elseje felémelő ünnepei még soha sem öltötték el olyan örömmel és jogos büszkeséggel, mint az idén.

A Vörös Grivica munkásainak, technikusainak és mérnökeinek lelkes felhívására az ország üzemek és gyárainak dolgozói gyűléseken kötelezettséget vállaltak arra, hogy május elseje tiszteletére szocialista versenyeket kezdenek. Ezek a lelkes munkavállalások magukkal ragadták azokat a dolgozó tömegeket is, amelyek eddig nem voltak szocialista munkaversenyben, vagy pedig nem fejtettek ki olyan erőfeszítést, amely eredménnyel végződött volna. A május elseje tiszteletére rendezett szocialista munkaversenyek országunkban mindenütt eddig még nem tapasztalt hatalmas méretet öltöttek.

A munka ünnepét, a dolgozók nemzetközi szolidaritásának napját, Kolozsvár üzemének és gyárainak dolgozói jelentős termelési eredményekkel ünnepelték.

A Herbák János-művek munkásai, technikusai és mérnökei az öt hónapra előirányzott termelési tervet négy hónap alatt teljesítették. A vasúti főműhelyek április 23-án már tulszárnyalták a Vörös Grivica versenyfelhívására vállalt kötelezettségeiket. A „Romania Muncitoare” április 29-én már 38.2 százalékkal túlhaladta az április hónapra előirányzott tervet és ma már június közepéig tart a termelésben. Az egypárti szénbányák sem maradtak le a május elseje tiszteletére indított munkaversenyekben. A bogártelki várnakban dolgozó Fekete András és Kovács István bányászok csoportjai már júliusra termelnek.

Munkásosztályunk kötelezettségét vállalt arra, hogy mezőgazdaságunkat egyre több géppel és szerszámmal lássa el, hogy ezzel a dolgozó földművesek segítségére siessen a mezőgazdaság szocialista átalakításához szükséges technikai alapok megteremtésében. Dolgozó földműveseink az al vizszozták a munkásosztály erőfeszítéseit, hogy teljesítették a vetési tervet, amely több kenyeret biztosít a városok és falvak dolgozóinak és egyik igen fontos feltétele Állami Tervünk teljesítéséért és tulszárnyalásáért folytatott küzdelemnek. Május elsején Temes, Szatmár, Szilágy és Kolozs, valamint több megye járásainak dolgozó földművesei és az állami birtokok dolgozói befejezték a tavaszi vetési munkálataikat.

Az aranyosgyéresi Sodronyipar majdnem mindegyik osztálya április 28-ától már a júniusi termelési tervet teljesíti. A tordamegyei üzemek közül a május elseje tiszteletére indított szocialista munkaversenyek győztese a Porcelángyár lett, amely az április hónapra előirányzott termelési tervet 53 százalékkal tulszárnyalta.

A munka ünnepének tiszteletére indított szocialista munkaversenyek eredményeit így sorolhatnánk tovább üzemről-üzemre. A Vörös Grivica felhívására vállalt kötelezettségeket az ország dolgozói majdnem mindenütt teljesítették, sőt a legtöbb helyen az előirányzott termelési tervet jóval tulszárnyalták.

A szovjet nép biztos lehet abban, hogy békés munkáját a csatákban megacélosodott szárazföldi, légi és tengeri haderők védik

— hangsúlyozta Vasziljevski marsall a Vörös-téren elmondott beszédében

MOSZKVA. — A TASS hírgyűjtemény jelentősebb hírei szerint: A moszkvai helyőrség csapatainak Május elsejei díszfelvonulása alkalmából Alexander Vasziljevski a Szovjetunió marsallja a szovjet haderő minisztere a Vörös-téren beszédet mondott.

Vasziljevski marsall Május elseje alkalmából üdvözölte a hely-

őrség katonáit a szovjet kormány, valamint a Szovjetunió Kommunista (b) Pártja nevében. Hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió népei a munkásság nemzetközi ünnepét a gazdasági és kulturális tevékenységük minden terén elért hatalmas győzelmekkel ünneplik.

A háború utáni szálíni Ötéves Terv határidő előtti teljesítésére

megindult szocialista munkaversenyek a Szovjetunió népeit áthatalították és így 1948-ban tulszárnyalták a háború előtti ipari termelés színvonalát. A szocialista mezőgazdaság sikeresen oldotta meg a gabonatermelést és az állatállomány növelésére irányuló feladatait. A szovjet tudomány, technika és művészet területén

működő dolgozók újabb hatalmas eredményeket értek el a szocialista kultúra fejlesztése terén. A Bolsevik Párt, a szovjet kormány és a szovjet népek nagy vezetője Sztálin fáradhatatlan gondoskodása révén a szovjet dolgozók anyagi és kulturális jóléte állandóan növekszik. A szovjet katonák a szálíni katonai tudomány, elsajátítása és a katonai kiképzésük tökéletesítése újabb sikereivel köszöntik Május elsejét.

— A szovjet nép — mondotta Vasziljevski marsall — a munka arconalán kifejtett győzelmeivel, hadereje győzelmeivel, a katonai kiképzés terén elért sikereivel a szocialista haza iránti forró szeretetét, valamint Lenin és Sztálin pártja iránti odaadó hűségét bizonyítja. A szovjet állam gazdaságának és kulturájának folyamatos növekedése újabb bizonyítéka a szovjet szocialista rendszer felsőbbrendűségének a kapitalista rendszer felett. A kapitalista országokban a munkanélküliség állandóan növekszik és a kiszármányolók a dolgozók életszínvonalát elleni támadása egyre jobban erősödik. A tőkés államok munkásságának és parasztságának nehé helyzetét és jogfosztottságát az újabb háborúra való készülődés súlyosítja, melyet az amerikai reakciós körök igyekeznek kirobbantani.

Vasziljevski marsall ezután utalt az Egyesült Államok vezető körökének nyíltan támadó politikájára, majd így folytatta:

— Válaszképpen a háborús uszítóknak a mesterkedéseire a világ dolgozóinak meg kell szilárdítaniuk erőiket a világbékéért folytatott harcban.

A marsall ezután a szovjet népeknek a kommunizmus felépítésére irányuló hatalmas erőfeszítéseiről beszélt, majd ezeket mondta:

— Lenin és Sztálin zászlaja alatt a szovjet nép bizalommal halad előre a kommunizmus győzelme felé. A Szovjet Hadsereg és hadiflotta éberem őrködik szocialista hazánk felett. A szovjet nép biztos lehet abban, hogy békés munkáját a csatákban megacélosodott szárazföldi, légi és tengeri haderők védik, amelyek mindig készen állnak arra, hogy hazájuk iránti szent kötelezettségüket becsülettel teljesítsék.

Beszédét a szovjet nép és a szovjet fegyveres erők, a szovjet kormány, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja és a szovjet nép győzelmeinek szervezőjének és nagy vezetőjének — Sztálin miniszterelnöknek éltetésével fejezte be.

A Szovjet Haderők Minisztériumának 33. számú napiparancsa

A „Tass” hírgyűjtemény közli a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Haderők Minisztériumának 33. számú napiparancsát, amely így szól:

Kelt Moszkva, 1949 május elsején.

Katona, tengerész, altiszt, tiszt, tábornok és tengernagy elvtársak!

Ma a Szovjetunió hadserege egész népünkkel együtt ünnepli Május Elsejét, az összes országok dolgozó haderőjének seregszemléjét. A szovjet katonák május elsejét, katonai és politikai felkészültségük komoly eredményeivel joggal. Nagy vezetőnk és tanítómesterünk, Joszif Visszarionovics Sztálin elvtárs, útmutatásait követve, a szovjet haderő sikeresen befejezte a téli kiképzési időszakot és jelentősen tökéletesítette katonai ismereteit.

A Szovjetunió népei ezt a nemzetközi napot munkaadományokkal ünneplik hazájuk dicsőségére. Lenin és Sztálin nagy eszméit követve és a szovjet hazaszeretetet nemes érzésűl vezérelve, országunk dolgozói jelentős sikereket értek el a háború utáni szálíni Ötéves Terv teljesítésében és bizalommal haladnak a kommunizmus felé vezető uton.

A szocialista gazdaság és kultúra újabb előhaladása, valamint a dolgozók anyagi helyzetének javítása, hadseregünk további megerősítése, nyilvánvaló bizonyítéka annak a gondoskodásnak, amelyet Lenin és Sztálin pártja és a szovjet kormány tanúsít hazánk boldogulása és gazdasági erejének folyamatos megszilárdítása érdekében.

Niközben a szovjet nép a kommunizmust építi, nem feledkezik meg az újabb háború veszélyéről, amelyet az Egyesült Államok vezető körök kirobbantani. Ezek a körök a széles népi tömegek akaratát ellenére harmadik világháborút készítenek elő.

A nemrégiben aláírt Északatlanti-Szerződés komoly veszélyt jelent a béke szempontjából és tagadhatatlan bizonyítéka elsősorban a Szovjetunió ellen irányuló támadó politikának. A Szovjetunió népeinek alapvető érdekeit juttatja kifejezésre a szovjet kormány, amikor tévovadás nélkül a béke és a népek közötti barátság politikáját folytatja és kiméltelenül leleplezi a háború uszítókat.

Az egész haladó szellemű emberiség helyesli a Szovjetunió békepolitikáját. A Szovjetunió hadserege sohasem felejt el azt a feladatát, hogy éberem őrködjen hazája állami érdekeinek megvédése felett. A következő nyári kiképzési időszakban a szárazföldi, légi és tengerészeti haderőknek újabb sikereket kell megvalósítaniuk katonai és politikai felkészültségük terén. A hadsereg, a repülőraj és a hadiflotta katonáinak példás katonai fegyvelméről kell tanúságot tenniük és minden eszükkel ki kell fejleszteniük harci szellemüket és ellenálló képességüket.

Szükséges, hogy az egész tisztikar nap mint nap megjavítsa és tökéletesítse alantasainak katonai kiképzését és nevelését.

Katona, tengerész, altiszt, tiszt, tábornok és admirális elvtársak! Május Elseje alkalmából köszöntelek és üdvözöllek benneteket. A dolgozók nemzetközi napjának megünneplésére elrendelem: Ma, Május elsején hazánk fővárosában, a szövetséges köztársaságok fővárosaiban, valamint Kalinigrádban, Lvovban, Kabarovszkban, Vladivosztokban, Port Arturban és a hősi városokban, Leningrádban, Sztálingrádban, Szevasztopolban és Odesszában 20 ágyulónéssel ünnepeljék a napot.

Éljen a Szovjetunió, a világbéke és a demokrácia védbástyója!

Éljen a hősi szovjet nép és hadserege!

Éljen a szovjet kormány!

Éljen a dicsőséges Kommunista Párt!

Éljen vezetőnk és tanítómesterünk, a nagy és szeretett Joszif Visszarionovics Sztálin!

Világszerte hatalmas tömegek vonultak fel Május 1-én

A dolgozók nemzetközi napjának megünnepléséről újabb jelentések érkeztek:

PÁRISBAN annak ellenére, hogy a néparuló francia kormány nehézségeket igyekezett gördíteni a Május elsejei ünnepekkel elé, mégis több száz ezer ember vonult fel és lelkesen tüntetett a dolgozók nemzet-

közi szolidaritása és a béke mellett.

BÉCSBEN több mint 65 ezer ember vett részt a Május elsejei felvonulásokon.

LONDONBAN a hatóságok és a Mosley-féle fasista bandák megkísérelték a londoni dolgozók ünnepelkését megzavarni, azonban kísérletük

kuarcba fulladt.

RÓMÁBAN a kedvezőtlen idő ellenére is a Piazza del Popolo több mint száz ezer ember tüntetett.

BRÜSSZELBEN, Sidneyben, Amsterdamban, Beirutban hatalmas tömegek, Newyorkban több mint 170 ezer ember vett részt a Május elsejei ünnepeken.

Ezeket a sikereket csak ma lehetett elérni, amikor a versenyek szocialista munkaversenyekké lettek és ezzel olyan hatalmas erővel fejezte ki a munkában kitűnt kételtitődtek, amely valóságos csodákat művelt. Ezeket az eredményeket elősegítette a munkásoknak az a tudata, hogy erőfeszítéssükkel és erőfeszítésükkel Állami seikért megkapják a méltó jutal-Tervünk teljesítéséért és tulszárnyalt. A „mindenkinek munkája és nyalásáért elismerésre méltó munképessége szerint” szocialista eldon dolgoztak.

Az eddig elért eredményeken alapuló új fizetési rendszer odtig nem látott keresethez jut- azokban nem szabad eltűnődnünk.

hanem ujult erővel és még nagyobb erőfeszítéssel kell tovább vinni azt a harcot, amelyet első Állami Tervünk győzelméért vívunk a falvakon és a városokon. A szocialista munkaversenyeknek nem szabad eltűnniük az üzemekből és gyárakból, hanem azokat tovább szervezve, még szélesebb tömegek bekapcsolásával ki kell szélesíteniük. Ezekben az új versenyekben kövessük Sztálin szavait: „Az ütemet lassítani nem le-

het! Ellenkezőleg, erőnkől telhetőleg és a lehetőségek szerint gyorsítani kell”. Ezt követeli tőlünk az ország dolgozó népe és csak így tudjuk leküzdeni az akadályokat és nehézségeket, hogy teljesítsük ünnepélyesen vállalt kötelezettségünket: első Állami Tervünk teljesítését és tulszárnyalását.

GYÖNGYÜSSY DANIEL.

Falusi janicsárok

Az ozmán birodalom fél világot meghódító, végigpusztító seregének büszkeségei, amint virágos keleti nyelven őket nevezték: „a padisáh kertjének virágai”, a janicsárok voltak. A legelszántabb, legkegyetlenebb harcossal a török hadseregnek, akik vérszomjas gyűlölettel ölték halomba a hitleneket, a gyaurokat, az európai népeket. Holott ezek a janicsárok maguk is ezekből az európai népekből származtak s talán éppen anyjukat, apjukat, testvérüket gyilkolták le pusztító hadjárataikban. Mert a „padisáh kertjének virágai”, a büszke janicsár-sereget az apró gyermekkorukban elrabolt európai gyermekekből nevelték. Azóta is janicsár a neve annak, aki saját osztályának, népének ellenségévé válik.

Ilyen janicsár ma is akad. Falusi társadalmi átalakulását, fejlődését.

Társadalmi eredete nem egyszerű szegényparaszti, de — ha csak nem remél ebből a maga számára valamit előnyt — gondosan titkolja ezt. Szülei a szájuktól megvonvont falatok, látástól vakulásig tartó robotok árán küldték a városi iskolába, hogy

„URAT” NEVELJENEK

belőle. Ez aztán olyan tökéletesen sikerült, hogy amikor évek múlva, a városi iskolában kitanult szegénysorsú parasztyerek, mint kiművelt értelmiségi visszakerült a falusi életbe — elsősorban azokat tagadta meg, akik közül kikerült.

A múlt rendszereinek alapos gondja volt arra, hogy iskoláikon keresztül olyan értelmiséget neveljenek, amely minden tekintetben engedelmis és hű kiszolgálója az uralkodó rendszernek. Így ő is — a faluról városra került falusi szegényparaszt gyerek — átnevelődött, lelkiileg teljesen áhasonult ahhoz a középosztályhoz, amely a falvak vezető helyeire állítva, a dolgozó népet nem tekintette másnak, mint adófizető és sorozási alanyának.

Neki, aki a népből jött, nehezebb volt helyzete. Felettésem vizslaszemekkel, gyanakvólag fürkészték munkáját és ő — éppen azért, hogy előtűnik teljes megbízhatóságát behizonyítsa — még rajtuk is igyekezett túltenni népellenes cselekedeteiben.

Kiverekedte helyét a falusi korecsmák különszobáinak, fehértérítőkés „uriasztalaihöz”, ahol együtt kártyáztott, ivott, vagy cigányozott a gentry-származású főjegyzővel, a patikussal, postamesterrel, pappal és csendőrmesterrel — az egész falusi előkelőséggel. Ezek kocciattak is vele, italtól elérzékenyült pillanataikban átölelték vállát, hogy aztán kemény ökölrel sújtsanak az asztalra: „Sej, haj, sose halunk meg, pajtás!”

Minden igyekezete ellenére sem élt soha biztonságban. Nem tudhatta, hogy a ma még hatalmas tegezés, holnap nem válik-e már a rideg, hivatalos érintkezés formáságaira és a cigányokat vezénylő főjegyző mikor fordul hirtelen feléje, hogy „Hallja-e tanító ur, segédjegyző ur?”. Nem volt biztos még otthonában sem. Felesége,

A LECSUSZOTT GENTRY-LÁNY,

aki csak azért ment hozzá, mert a magafajtajának nem kellett, nem bírta elviselni faluról hozott szokásait. Ilyenkor fájdalmasan sóhajtott fel az asszony: „Minek is mentem én paraszthoz, aki még tisztességesen el se tud tartani!” és sóhajában gyűlölet sustorgott. Ez a bizonytalan érzés élt ben-

ne, amikor tanított, s amikor megroppanó gerinccel hajbökolt a töle idegen osztály polkendi tagjai előtt. És ott volt ez álmatlan éjszakáiban is, amikor nyugde a fejlődés napról-napra előbbre viszi az életet és napról-napra jobban mélyíti a szakadékot a tulsó oldalon maradtakkal, az osztályelleneségekkel szemben. Tegnap még elég lett volna egy lépés, ma már egy lendületes ugrás kell — és holnaputánra már végleg lemaradt, a messze iramodott életet soha nem érheti be.

Sorsa saját kezében van. Töle függ, hogy örökre áruló marad-e, vagy csak gyenge ember, aki megtevédi, de akinek mégis van ereje ahhoz, hogy a tizenkettedik órában merje elérni az új világ, az emberi fejlődés építésének egyedül emberhez méltó életét.

Egy gyenge pillanatában hozzájuk fűzte életét, pedig tudta, hogy hiábavaló volt a múltban és még inkább az, így a mában. Mégis velük maradt és most velük együtt acsarkodik minden demokratikus haladás ellen. Egy elveszett.

HALÁLRAITÉLT EMBER-TIPUS

arcképe az övé, mindaddig, amíg gyáva ahhoz, hogy felismerje osztályhelyzetét és amíg nem vállalja áruháza a megtisztító, vezekelő munkát. Elveszett ember, amíg nem szabadul meg az „urvilág mákonyától, amíg ki nem mossa ereiből mindazt a mérget, amellyel az a másik világ átitatta.

Sorsa mindenképpen attól függ, hogy idejében tud-e elég erős lenni és felismerve a társadalomban kijelölt helyét, oda áll-e azok mellé, akik öntudatosan kitarva osztályuk mellett

KEZÉBEN VAN SORSA ÉS JÜVŐJE,

de a fejlődés napról-napra előbbre viszi az életet és napról-napra jobban mélyíti a szakadékot a tulsó oldalon maradtakkal, az osztályelleneségekkel szemben. Tegnap még elég lett volna egy lépés, ma már egy lendületes ugrás kell — és holnaputánra már végleg lemaradt, a messze iramodott életet soha nem érheti be.

TÓTH KÁLMÁN.

GORKIJ-SZOBOR

a Bolyai Egyetem Orosz Intézetében

KOLOZSVAR — Május másodikán ünnepélyes külsőségek között adták át a Bolyai Tudományegyetem Orosz Intézetének számáról Gorkij szobrát, melyet Diósné Szabó Vera szobrász mintázott meg. Jancsó Elemér egyetemi tanár a szobor átadása alkalmából ismertette Gorkij életét, beszélt műveiről, Leninnel való személyes barátságáról és a „forradalom viharadaráról” — ahogy Gorkijt nevezik — a következőket mondta:

— Az intézet ifjúságának különleges figyelemmel kell foglalkoznia Gorkij műveivel, mert e nagy író a szocialista realizmus legnagyobb egyénisége.

Kuznetzova Nina az intézet nevében köszönte meg az életteljes, hatalmas, erőteljes duzzadó szobrot, mely vörös liliumok koszorójában az intézet legszebb díszje. Gorkijról beszélt, majd elismerését fejezte ki az intézet hallgatóságának: azért a komoly szorgalomért, amellyel az orosz nyelvet el akarják sajátítani.

— Gorkij szobrának átadásával — mondta — a nagy író még közelebb került az intézet ifjúságához, mert arcúja és a szobor jeleit Gorkij idézetek az élet elevevenségével hatnak rájuk.

Befejezésül Szegő György mondott közvelehangú beszédet a hallgatóság nevében.

Szorocsinci vásár

(Bemutató az Állami Magyar Operában)

Operai életünk legkimagaslóbb zenei eseménye volt Musszorgszkij népi vígoperájának a „Szorocsinci vásár”-nak bemutatása. A nagy orosz zeneszerzőnek élete alkotásnyán készült alkotásának szövegegy könyve egy Gogoly-elbeszélés nyomán készült. Töredékként találták hagyományban. Jelentőségét azonban felismerték és a vázlatok alapján Cesar Cui 1915-ben hangszerelte és előadásra alkalmassá tette a vígoperát, de ennél jobb és tehetségesebb zeneszerző is akadt Nikolaj Cserepnin személyében, aki kezébe vette ennek a maga nemében páratlan operának a sorsát. Cserepnin az eredetileg zongorára írott vázlatokat kiegészítette Musszorgszkij egyéb szerzeményeivel, meghangszerelte az anyagot és a csonkán maradt jeleneteket valamint az utolsó felvonás végéig is maga alkotta. Cserepnin szerencsés kézzel nyújt az anyaghoz és így alig érezni törejt a zenei mondanivalókon.

Nem kicsiny az érdeme Cserepninnek abban, hogy a „Szorocsinci vásár”-t színpadéretté tette, ezért nem hallgatható el az ő munkája a Musszorgszkij lángeze

mellett. Az első felvonás csodálatos szerelmi kettőse, Musszorgszkij „Egy éj a kopár hegyen” című fantáziájának egyik témájából, míg a remek utolsó felvonásbeli záróbalett Musszorgszkij „Gopak”-jének felhasználásával készült. Az őrdögi orosz tánecnak (Gopak) sikerült hangszerelése és átkomponálása Cserepnin nevével emlékeztetést tette.

1923-ban készült el a „Szorocsinci vásár” második feldolgozása és még ugyanabban az évben került ez a vígopera először nyilvánosság elé.

Nagy érdeme Állami Operánknak, hogy Musszorgszkijnek ezt a különleges népi vígoperáját már működésének első évében színpadra vitte. A lángeznei sajátosága az, hogy bármilyen is nyúljon, mindig remekművet alkot. Musszorgszkij új oldaláról ismerjük meg: humoráról. A „Szorocsinci vásár” egy ukrán falu életéből mutat be egy részletet, mely tele van gúnnyal, komikummal, szerelemmel, az élet mindennapi eseményeivel, csupa szín, ötlet, dalolódó. Mozgalmas cselekményével, valamint elragadó népi mu-

szikájával azonnal megkapja hallgatóságát.

Operánk a mű értékéhez méltóan hozta ki ezt a vígoperát. Elsősorban Ciolan mester munkáját kell megdicsérnünk, aki zenekarával ez alkalommal is csodát művelt. Cserepnin csillogó hangszerelése, Musszorgszkij a színpadi helyzetet és jellemeket megéleventítő zenéje színes volt és emellett sohasem kirívó. A „Gopakban” nemcsak a zenekar, hanem a belettegyüttes is remekelt, de vidámak voltak a jelmezek is (Szopos Klára). Horváth Géza olyan ügyesen állította be a táncokat, hogy azokat valóban oroszoknak éri a szemlélő. A táncosok is jót szépet nyújtottak. A mesteri rendezés munkája D'André Albert színes elképzelései és remek színpadi érzékét bizonyítja.

A díszletek tervezője: Szakács György ez alkalommal is ízlésesen teremtett. A legegyszerűbb eszközökkel élénk varázsolt egy ukrán falusi vásárt.

Az énekesek is jők nem mindennapi nehézségű, de hálás szerepekben. Kedves, bájos volt a vendégművésznőnek, Stella Simonettinek Párászjája, bár nem nyújtott hitelest a falusi kislány alakításában. Ugy játékosan, mint énekekben elragadó volt Wilkovi Kató a feleség szerepében (Hivra), humora egészséges talpraesett, mulattató. A férfiak közül kimagaslott Márky Alfréd kitünő játéka (A pápa fia). Egészséges humora, művészi érzéke és muzikálitása e szerepében is feledtetni tudja hanganyagának fogyatékoságát. Vida Viktor (Cibulka), Püllök Géza (Csövrök), Sass László (a cigány) mindannyian értékeset adnak úgy alakításukkal, mint énekművészetükkel. Kallós Józsefnek hangja kellemesen érvényesült a nehéz lírai szerepben. Sokat fejlődött zenelag az utóbbi hónapokban, színpadi játéka is jobb, mint volt. Az első felvonás végén énekelte Simonettivel a duettjét és megérdemelt komoly sikert arattak.

Az előadás egyetlen sebezhető pontja az énekkar volt, viszont elismerjük, hogy Musszorgszkij a „Szorocsinci vásár”-ban igen nehéz szerepet szánt az együttesnek. A dőcögés és bizonytalanság, mely még egyelőre a kórus munkáján érzik, néhány előadás után hihetőleg ki fog egyenlítődni.

A „Szorocsinci vásár”-t mindenkinnek meg kell néznie, aki egy élménnyel gazdagodva akar az Operából távoznia.

LAKATOS ISTVÁN

MARTON LILI.

Külvárosi iskolában

Majakovszkijt szavalnak...

Sok mezitlábú gyerek jár a Marx-uti 23-as számú magyar tanteremtő elemi iskolába. Az első napra lépésre léckerül róluk a drága, s hamar szétrugdalt cipő. Így mezitlábúan állnak most oda egy május délelőttön — Majakovszkijt szavalni.

Igen, Majakovszkijt szavalnak, kilenc-tíz éves gyerekek, akik már annyira haladtak az orosz nyelvben, hogy saját Majakovszkij-ünnepség megrendezésére vállalkoznak. Ott állnak sorban, a katedrán. Dél előtt a gyerekeknek, délután a szülőknak mondják el a csodálatos egyéni, szép, rendkívül nehéz és hosszú verseket.

A Kerekdombról is idejárnak. Csupa munkásgyerek. Az eszük élénk s fogékony, a lágy és muzikális orosz szavakat pedig úgy adják vissza, mint jóhallású muzikus azzal a kisse éneklő hangszíval, a hogy az orosz ember

beszél. A kiejtésük olyan jó, hogy dr. Kuznetzova Nina, a Bolyai Egyetem előadója nem győz csodálkozni rajtuk. Igen, ezek tudnak majd oroszul. Sebők Péterné Kiss Olga tanítja őket végtelen türelemmel. S az eredmény itt, most bizonyított ki. Mert szinte hihetetlen, amit a következő órában hallunk.

A negyedik osztály áll most a katedrán, a kilenc-tíz évesek. Némelyik olyan apró, hogy hat évesnek se látszik. Majakovszkij tizenöt szakaszos versét mondják el szavalókórusban, verset, amit e szenvedélyes forradalmár-költő gyermekeknek írt. A kislányok vékonyka hangja s a fiúk mezzoszopránja — mert hiszen még ők is inkább női hangon szavalnak — összefonódik. A gyerekhallgatóság haragos gacagással kíséri a verset, melyet ismer. Mikor a gyerekek ahhoz a sorhoz jutnak, hogy „Ki malac volt kiskorában, disznó lesz ha megnő” — tapsban rob-

ban ki a gyerekek lelkesedése.

A Majakovszkij-kép, melyet zöld fenyőgallyal lyakkal díszítettek a kis mezitlábúak, a közönséggel szemben, megszélesített szemmel szinte figyelni látszik. Most az ötödik, hatodik és hetedik osztály szavalókórusa következik. Három csoportokba állnak s úgy figyelik a kezdő versort, mint egy zenekar tagjai a karmester első intését. Aztán „bevágnak”. A „Kuznekk emberci” című vers nehéz sorai hőmpölyögnek, áradnak a teremben. Huszonnégy tagja van a szavalókórusnak. Mind egyik elejétől végig tudja a rendkívül hosszú verset. Es úgy mondják el, hogy Kuznetzova, aki eljött a gyermekek előadására, ragyogó arccal mosolyog rájuk.

Magyarul is szavalnak. Kórusban és egyéniileg. Fodorpatáki Katalin hetedosztályos magyarul, Balla Ilona hetedikosztályos oroszul mondja el Majakovszkij másik híres gyermekversét, az

„Isten madárkát”-t. Bátoran lendületesen, jolyékonyan.

Kuznetzova Nina mondja előadás végén a gyermekeknek:

— Kedves gyerekek, meghallgattalak benneteket, s nagyon meg vagyok elégedve, hogy ilyen sokat és ilyen szépen tudtok oroszul. Halalom, mennyire szeretitek az orosz órát. Büszke vagyok rátok és továbbra sok sikert kívánok!

A Majakovszkij-ünnepség sorában a Marx Károly-uti elemi iskolai műsor, úgy érezzük, a maga szerénységében és kis méreteiben egyik legszebb és legérdekesebb megnyilatkozása volt a nagy szovjet költő iránti tiszteletadásnak. Munkásgyerekek adták, egymásnak és szüleiknek, fiataláguk minden szeretetével és lelkesedésével. Az ünnepség a munkásgyermek-elemistákat mutat meg a maguk tehetségével, lelkes szorgalmával.

Közel félmillió tömeg vonult fel május elsején a fővárosban

Szigoru büntetés vár az árurejtegetőkre, árdragítókra és nemzetgazdaságunk szocialista építésének szabotálóiira

Az 1938. évi lakbér 45 százalékát fizetik a dolgozók Minden 18. életévét betöltött személy nagykoru

A főváros vörös és nemzetiszíni zászlókkal, jelszavakkal, virágokkal, szőnyegekkel és a munkások vezetének arcképeivel felszított épületek között félmillió tömeg vonult fel a május 1-i seregszemlén. A külügyminisztérium épülete előtt emelkedett vörösben pompázó díszmelyvényen a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége, a kormány tagjai, valamint a diplomáciai testü-

let képviselőin kívül helyet foglaltak a szakszervezetek, tömegszervezetek képviselői és az él-munkások. A felvonulás megkezdése előtt Dimitru Petrescu, a RMP Központi Vezetőségének póttagja lépett a mikrofon elé, tolmácsolta a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének május elsejei üdvözlését és röviden ismertette a dolgozók nemzetközi ünnepének jelentőségét.

Eztán végelethetetlen sorokban felvonultak az üzemek és gyárak, a különböző intézmények, szakszervezetek és tömegszervezetek dolgozói. A felvonuló tömeg ajkáról egy emberként hallatszott a béke követelése és a szocializmus építésére fogadalmat tevő, mindent elsöpítő harci jelszó. A fővárosi május elsejei ünnepségek is a béke erőinek az építő munka hőseinek seregszemléje volt.

lapított árakat és bármilyen formában árdragítást idéznek elő; a vevők megkárosítására csalmak a mérésnél, hamisított árakat hoz-

nak forgalomba, valamint azokat akik nem tartják be az állam szabványosítási rendelkezéseket és készakarva, vagy fejlettségéből rosszul kezelik az állami gazdasági egységek tulajdonát képező javakat.

Öt évtől 15 évig terjedő kényszer-munkával és 200.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik az Állami Tervet érdeklő ügyiratokba tudatosan hamis, a valóságnak meg nem felelő elferdített adatokat írnak be, akik az állami gazdasági egységeknek szánt pénzeszközöket elcsikasztják, az árurejtegetőket vagy az árucikkek meghamisítóit.

Ez a rendelettervény csak átmeneti jellegű és az Állami Terv időtartamára, vagyis 1949 december 31-ig bezárólag marad hatályban.

A nagykorúság a 18. életév betöltésekor kezdődik

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának rendelettörvénye értelmében, 1949 április 30-tól kezdődően, minden 18. életévét betöltött személy nagykorúvá lesz.

Nincs többé csavargás, koldulás és munkakerülés

A módosított büntetőtervénykönyv 75. szakasza értelmében, csavargáson és koldulásra rajtakapott személyeket 6 hónaptól 10 évig terjedő időre munkatáborokba utalhatják. Két évtől 5 évig terjedő fogházzal és 40.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik valamely nemzetiség, faj, vagy vallás elleni gyűlöletet szítanak.

Feltételezen szabadlábra helyezik a munkájukat jól végző elítélteket

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsa rendelettörvényt adott ki, amely a büntetőtervénykönyv számos rendelkezését hatályon kívül helyezi vagy módosítja és a büntetőtervénykönyvet a Román Népköztársaság megvédésének egyik eszközevé teszi. A rendelettörvény értelmében a büntetőtervénykönyv célja megvédeni a Román Népköztársaságot és annak jogrendjét, a társadalomra nézve veszélyes cselekedetek ellen. Veszélyes cselekedetnek tekintenek minden olyan cselekményt, vagy mulasztást, amely káros a Román Népköztársaság gazdasági, társadalmi és politikai szerkezetére vagy biztonságára, vagy pedig a munkások által meghonosított jogrendet veszélyezteti. A jövőben az ítélhetőzatalnál a bíróságoknak tekintetbe kell venniük azt, hogy az elkövetett bű-

cselekmény milyen mértékben jelentett kárt a társadalomnak és a bűnöző mennyire veszedelmes a társadalomra.

Bárki feltételezen szabadlábra helyezhető, tekintet nélkül a kiszabott büntetésre, abban az esetben, ha az elítélt lelkiismeretesen elvégezte a rá írott munkát. Ebben az esetben a szabadságvesztésben eltöltött minden 2 napot 3 napnak tekintenek. A feltételezen szabadlábra helyezés idejét is a büntetés kitélésének tekintik. A feltételezen szabadlábra helyezett személy lakhelyét kijelölik és ez köteles legjobb tudásának megfelelően dolgozni, illetve tanulmányait és szakképzését fejleszteni. Engedély nélkül nem hagyhatja el a bíróság által kijelölt helységet és havonként kétszer a helyi hatóságoknál köteles jelentkezni.

Újra megállapították a dolgozók lakbérét

A Hivatalos Közlöny április 30-ji 25. számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának 188. számú rendelettörvénye, amely módosítja az 1948 április 23-ji lakbértörvényt. A rendelettörvény 5. szakaszát új rendelkezéssel egészítették ki, melynek értelmében minden alkalmazott az 1938 április 23 és 1938 október 26-ika közötti időszakban a lakás után szerződés szerint fizetett lakbérösszeg 45 százalékát köteles fizetni. Ez az intézkedés az 1940 október 26 után megkötött összes lakbérszerződésekre vonatkozik, az azelőtti lakbérszerződések utáni lakbér összegét a minisztertanács 1947 április 22-én kiadott rendelete szabályozza, mégpedig úgy, hogy 1 stabil lej 28 inflációs lejnek felel meg.

ben megváltozik, a foglalkozási ágnak megfelelő lakbért köteles fizetni. A látszám-csökkenített vagy rendelkezési állományba helyezett fizetéses alkalmazottak és azok az alkalmazottak, akik a vállalat megszűnése következtében állás nélkül maradtak, azt a lakbért fizetik, amelyet hivataluk vagy állásuk elvesztésének napján fizettek. A rendelettörvény 33. szakaszát új rendelkezéssel egészítették ki, amelynek értelmében, amennyiben a lakást névlegesen bérlő házastárs foglalkozás nélkül maradna és a másik házastárs alkalmazásban van, úgy a törvényben biztosított előnyöket az állásban levő házastárs jogai szerint alkalmazzzák.

Amennyiben a lakbérszerződésben szereplő lakásterület egy részét szabad megegyezés alapján, vagy pedig a lakbérleti hivatal utasítására idegen személy foglalja el, ez a személy az általa elfoglalt lakterületre eső lakbért köteles fizetni. Azok az alkalmazottak, akik állami intézmények tulajdonát képező épületekben laknak és szerződésük alapján az illető intézmény lakást is nyújt nekik, kötelesek 1949 január 1-től kezdődőleg fizetésük 8 százalékát az illetményüdjö levonása után a lakást nyújtó intézménynek házbér fejében befizetni. A módosított rendelettörvényben előírt lakbérösszegeket 1949 április 23-tól kezdődőleg fizetik.

Szigoran büntetik nemzetgazdaságunk szocialista építésének szabotálóiit

A Hivatalos Közlöny április 30-ji 25. számában megjelent a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának rendelettörvénye, amely súlyos büntetéseket ír elő a gazdasági jellegű vétségekre és bűncselekményekre. A rendelettörvény értelmében, a nemzetgazdaság fejlődésének és az Állami Terv teljesítésének, valamint az állami javak lelkiismeretes kezelésének biztosítására, szigoru büntetésekkel sújtják mindazokat a személyeket, akik cselekedeteikkel gátolják a dolgozóknak a Román Népköztársaság szocialista gazdasági rendszerének építéséért kifejtett erőfeszítéseit.

A kollektív szerződésben a termelés és az áruforgalom biztosításának érdekében vállalt feladataikat, valamint azokat, akik az ösztönzésnek engedve, tudatosan megtagadják a kollektív szerződésben vállalt fenti feladatok teljesítését. Hat hónaptól 6 évig terjedő fogházzal és 100.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik megszegik az árakat és a megengedett hasznót szabályozó intézkedéseket, tullepik a meg-

Alapvetően az ilyen ujonnan megkötött szerződésben a fenti lakbérösszeg 45 százalékát kötelesek feltüntetni, illetve a tulajdonosok vagy főbérletnek fizetni. A lakbértörvény módosító rendelkezései minden lakbérre az 1938 április 23-iki és október 26-ika közötti lakbérösszeget veszik alapul. Közérdekű egyesületek, otthonok, iskolák, szerkesztőségek stb. a lakbérösszeg felét fizetik. A teljes lakbérösszeget kötelesek fizetni az 5 alkalmazottnál többet foglalkoztató és legfeljebb 5 lőerő energiát használó kisiparosok és azok a szabadfoglalkozásnak, akik lakásuktól elkülönített helyiséggel bérelnék.

Egy évtől 12 évig terjedő börtönnel és 100.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik nem tartják tiszteletben a minisztériumoknak és az államhatárolom helyi szerveinek az Állami Terv teljesítésével kapcsolatban hozott határozatait, továbbá az Állami Tervben nem szereplő olyan határozatokat, amelyeknek célja irányítani, megszervezni és ellenőrizni a termelés és az árucikkek forgalmát. Ugyanilyen büntetéssel sújtják azokat is, akik a gazdasági tevékenység biztosítása érdekében lefoglalt javakkal kapcsolatos határozatokat nem teljesítik és számlákat, élelmiszerjegyeket és hasonló közokiratokat hamisítanak. Tizenkét évig terjedő fogházzal büntetik azokat, akik az állami, szövetkezési, vagy magángazdaság szektorában egyenként vagy tömegesen arra ösztönzik az alkalmazottakat, hogy ne teljesítsék

A horthista gettózás ötödik évfordulóján...

A romániai zsidóságnak nem lehet más útja, mint a szocializmus építése

— mondotta Bercu Feldmann, a Demokrata Zsidó Bizottság főtitkára, a volt kolozsvári gettóban tartott emlékünnepeyen

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári zsidóság — a Román Munkáspárt megyei szervezete, a város ideiglenes bizottsága, a hadsereg és a demokratikus tömegszervezetek képviselőinek jelenlétében — kedden délután 5 órakor a Deportáltak-utján levő téglagyár udvarán gyűlt össze, hogy megemlékezzenek az 1944-es gettózás ötvenes évfordulójára alkalmából. A gyűlést a FIAP kolozsvári szervezetének titkára Kónig József nyitotta meg. Üdvözölte a jelenlévőket, majd átadta a szót kolozsvári Demokrata Zsidó Bizottság kiküldöttjének.

A továbbiakban Dascal Hugó rámutatott arra, hogy az akkori zsidó ösztönzés ellen az angol-amerikai tőkésosztályhoz tartozó zsidóság semmit nem tett. Végetül hangsúlyozta, hogy a zsidóság kötelessége minden erejével a béke és a haladás ügye mellé állani, hogy ezzel a szabadságot és a jövőt biztosítani lehessen. Kónig József bejelentése után Antal István, a Román Munkáspárt megyei szervezetének helyettes titkára emelkedett szólásra. A nap jelentőségének hangsúlyozása után rámutatott arra, hogy amíg a dionista vezetők elárulták fajtestvérüket, addig a Kommunista Pártok és Munkáspártok vezetői szavukat emelték börtönök falai közül és irányították a fasiszták elleni mozgalmat a népek felszabadításáért.

A továbbiakban Dascal Hugó rámutatott arra, hogy az akkori zsidó ösztönzés ellen az angol-amerikai tőkésosztályhoz tartozó zsidóság semmit nem tett. Végetül hangsúlyozta, hogy a zsidóság kötelessége minden erejével a béke és a haladás ügye mellé állani, hogy ezzel a szabadságot és a jövőt biztosítani lehessen. Kónig József bejelentése után Antal István, a Román Munkáspárt megyei szervezetének helyettes titkára emelkedett szólásra. A nap jelentőségének hangsúlyozása után rámutatott arra, hogy amíg a dionista vezetők elárulták fajtestvérüket, addig a Kommunista Pártok és Munkáspártok vezetői szavukat emelték börtönök falai közül és irányították a fasiszták elleni mozgalmat a népek felszabadításáért.

Csütörtökön, május 5-én, délután fél 7 órakor a Diákház nagytermében

„A szovjet sajtónapja”

alkalmából, LUTIGU JOI és GÁR ERNŐ ünnepi beszédet tartanak.

Az előadásokat rövid művészi műsor követi

A kolozsvári Demokrata Zsidó Bizottság képviselője, Dascal Hugó, magyarul szólt az egybegyűltökhöz. Rámutatott május 3 jelentőségére. E napon hurcolták el az északkeletre és kolozsvári zsidóságot és gyűjtőtérké össze a gettóban elnevezett téglagyár udvarán. A gettó heteken keresztül a legborzalmasabb kínzások színhelye volt. Területén közel egy hónapon át folyt a terror. Utána, víz és élelem nélkül, vagonba rakva elindították a zsidókat Auschwitz felé.

A nap jelentőségének hangsúlyozása után rámutatott arra, hogy amíg a dionista vezetők elárulták fajtestvérüket, addig a Kommunista Pártok és Munkáspártok vezetői szavukat emelték börtönök falai közül és irányították a fasiszták elleni mozgalmat a népek felszabadításáért.

Angliában, Amerikában, gyarmatokon és az összes burzsoá államokban — fejtette Antal István —, ahol „nyugati demokráciáról” beszélnek, pogromokat rendeznek csak azért, mert valaki zsidó, vagy zsidósbőrű. Nekik nem fáj, mert nem

Hírek

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Szabadság-tér 22., II. emelet. Telefon: 15-35.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Bejegyezve a kolozsvári fővárosi bíróságnál F. soc. 2249. szám alatt.
A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak
évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.625.

Pályaválasztási füzetek

küld szét a Bolyai Tudományegyetem a középiskolát végző ifjúság pályaválasztási problémáinak megkönnyítésére. E füzetek a nemzetnevelési minisztérium engedélyével, járulnak majd hozzá a pályaválasztás megkönnyítéséhez és megoldásához. Gyakorlati tanács és útmutatás a füzet a magyar diákoknak. Megtudják belőle, milyen pályákra lehet indulni, mik a lehetőségek és szükségletek.

Tervében vagyunk. Fontos a helyes munkaosztás és fontos, hogy minden fiatal a hozzá legjobban illő, számára legalkalmasabb, tehetségéhez és adottságainak legmegfelelőbb pályára menjen. Az egyetem e füzetek kibocsátásával siet most segítségükre. De ezennel is értékes akcióba kezdett.

A most érettségiző magyar diákokat május folyamán vendégül látják a Bolyai Egyetemen. Megtekintik a laboratóriumokat, a gyűjteményeket, résztvesznek egy-egy szemináriumon, előadáson. Mintegy izelítők kapnak a főiskolai életből és egyúttal ösztönzést: mihez van legnagyobb kedvük. A továbbtanuláshoz teremt kedvet az ifjúságnak az egyetem vendégszerete. Huszon volt, ha többi főiskoláink: a Mezőgazdasági Akadémia és a Művészeti Intézet is követnék ezt az egészséges és gyakorlati példát: az ifjúság pályaválasztásának megkönnyítése érdekében.

(-n.)

BIZOMÁNYOSAINK FIGYEL-MÉBE! Felkérjük vidéki bizományosainkat, hogy a hátrálékos és esedékes lapelszámolásait legelőbbben megejtsék szíveskedjenek és az azokból származó összegeket csekk-számlánkra fizessék be!

„VILÁGOSSÁG” kiadóhivatala.

A ROMÁN NEPKÖZTÁRSASÁG KÖZPONTI MÉHÉSZEGYESÜLET kolozsmegyei fiókja szokásos másodszerdai összejövetelét május 4-én, szerdán délután 6 órakor az Elena Pavel-utca 25. szám alatti méhésztelepen tartja. Az előadás tárgya: A tüzelésről.

SPANYOL HETET RENDEZETT MAROSVÁSÁRHELYEN a Román Demokratikus Nők Szövetségének szervezte. Számos röpgyűlésen és ülésen ismertették a spanyol szabadságharcosok hősiességét.

NEGYVENHÁROM SZÁZALEK-KAL HALADTAK TUL A TERVET április 4-ig Brassó, Háromszék és Fogaras megyék iraktorállomásai. A munkát március 28-án kezdték meg és az előirányzatot április 16-ra teljesítették.

PARKOT LÉTESITENEK ÖNKÉNTES MUNKÁVAL Színérvár-alja dolgozó. A munkálatokban több száz dolgozó vesz részt. Kifütek: Jula Maria, Tepfenhardt Margit, Simon Gyula, Marinescu Vasile, Venczel Péter, Pop Dumitru, Csendes László, Salamon Ignác, Laza Ioan és Sármasi Ilonka.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS mindazoknak, akik felejtethetetlen felelősséggel és édesanyáink, Lehocz Jánosné temetésén megjelentek és fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni igyekeztek. Lehocz-család.

MEGALAKULT MAROSVÁSÁRHELYEN a Román Népköztársaság Irószövetségének tagozata. Az ideiglenes vezetőségbe elnöknek Molter Károlyt, titkárnak Kovács Györgyöt és Luca Remust választották meg.

TISZTASÁGI HETET RENDEZNEK TEMESVÁRON. Minden lakos köteles az ingatlan előtt elhúzódo gyalogjárót egészen a kocsiút közepéig tisztán tartani. A gyalogjárók mentén kinőtt gyomokat eltüntetik. A tisztasági hét május 4-ig tart.

TOBB MINT TIZMILLIÓ LEJT KAPOTT MEGYEI UTAK JAVÍTÁSÁRA és építésére a minisztériumtól a biharmegyei ideiglenes bizottság. A munkálatokat három utszakon május első napjaiban megkezdik.

SZATMÁR ÉS SZILÁGY MEGYÉK ISKOLAI KÖZÖTT szociális-társasági verseny indult. A versenypontok értelmében 67 étközédt létesítenek, 1665 szegény tanuló segélyeznek és 427 szindarabot adnak elő.

KULTUROTTONT ÉPITENEK a csikmegyei Pálfalván. A faanyagot a helybeli fűrészüzem vágta ki és utána a község dolgozó önkéntes munkával a helyszínrre szállították. A köhordást és az épület felemelését szintén önkéntes munkával végzik.

SZÁZTIZENKILENC SZÁZALEK-KAL EMELTE taglétszámát az ARLUS marosmegyei szervezete. Az újonnan beszervezett tagok nyolcvan százaléka falusi dolgozó. Egyéb-ként május 1-től november 7-ig az ország valamennyi ARLUS fiókját versenyre akarják hívni.

Tíz évi kényszermunkára ítélték a volt dési gettó nyilas parancsnokát

KOLOZSVÁR — Szilágyi Miklós, a volt dési gettó hóhéranak bűnperét tárgyalta le a kolozsvári ítélőtábla az elmúlt napokban. Szilágyi, mint a nyilaskeresztes párt egyik vezető tagja, amikor öt évvel ezelőtt gettóba vitték a dési zsidókat, a gyűjtőhely parancsnoka volt. A kutatások alkalmával megkínította a gettólakókat. Embertelenségének több halálos áldozata volt.

A népbírakkal kiegészített tanács megérdemelt ítéletet hozott. A bizonyító eljárás lefolytatása után 10 évi kényszermunkára ítélték a dési gettó volt hóhért, Szilágyi Miklóst.

A désaknai sóbánya dolgozói teljesítették Május elseje tiszteletére vállalt kötelezettségeiket

DÉSAKNA (Levelezőnk től) — A désaknai sóbánya dolgozói a Május 1 tiszteletére vállalt kötelezettségeiket már április 28-án teljesítették.

A 72, 73, 74 és 75-ös tárnák dolgozói munkaversenyt kezdeményeztek, mely a norma 40 százalékos megdöntését eredményezte. Rebleanu Vasile, Pop I. Cionea, Muresan Vasile, Orosz János és

Cristea Vasile érdemelnek dicsőítést munkájukért.

A karbantartási osztály feltöltötte az irodahelyiség előtti területet és virágokkal ültette be. Kijavították a csilléket, a fargoncákat és a sóbánya előcsarnokába vezető lépcsőket. Uj csurgókat és csatornákat készítettek a sóbánya külső épületeinek.

A műhelyekben számos módosítást alkalmaztak, melyek lehetővé tették a munka jobb megszervezését és ezzel jelentős összeg megtakarítását érték el.

Ezekben a munkákban Girgean Ioan, Moldovan Ioan, Catavan Dumitru, Fazakas Gábor, Fülöp József és Técsi István tüntek ki.

CAMPEAN LAURENTIU szakszervezeti levelező.

Világosság sport

Marosvásárhely, Arad, Bukarest, Petrozsény és Gyulafehérvár sportolói Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Ezen a héten újra gazdag sportműsora lesz Kolozsvárnak. Öt város sportolói: cél-lövők, vívók, birkózók és labdarúgók látogatnak el hozzánk, hogy az NB és a RNK-kupa küzdelmeiben a legjobb kolozsvári csapatokkal összemérjék erejüket.

A bukaresti Godeanu tör- és kardvívó csapata szombaton délután a Dermával, vasárnap pedig a KESE ellen mérkőzik meg. Ugyancsak vasárnap bonyolítják le Kolozsváron a Dermata-Arad mérkőzést is.

A kolozsvári CFR céllövő szakosztálya, az OSP vezetőségével karöltve, kétnapos nagy versenyt rendez a „Victor Babes” egyetemi stadionban. Erre a versenyre meghívják a marosvásárhelyi RATA és az aradi CFR legjobb céllövőit is. A helyi csapatok közül a KESE, Dermata és a Dinamo versenyzői indulnak a versenyen.

Az NB birkózó bajnokságok második fordulóját vasárnap kezdődik meg országsszerte. A Dermata csapata a marosvásárhelyi RATA ellen méri össze erejét. Valószínű, hogy erre a találkozóra csak hétfőn kerül sor.

A városok közötti RNK labdarúgó kupa küzdelmeiben, Kolozsvár válogatottja vasárnap délután 5 órakor a „Gh. Gheorghiu-Dej” sporttelepen Petrozsény válogatottja ellen játszik. Előzőleg 3 órakor Kolozsvár-

Gyulafehérvár ifjúsági kupamérkőzés lesz.

Az NB I-es városok válogatottjai közül Bukarest csapata Marosvásárhelyen, Nagyvárad válogatottja Medgyesen, Temesvár csapata pedig Aradon játszik.

Hét Ferencváros játékos az osztrákok elleni magyar válogatottban

BUDAPEST. — Sebes Gusztáv szövetségi kapitány, a május 8-iki osztrákok elleni mérkőzésre a következő csapatot jelölte ki:

Henni — Rudas, Balogh — Borzsei, Börzsei, Lakat — Budai, Kocsis, Deák, Puskás, Czibor.

A magyar válogatottban 7 ferencvárosi, 2 kispesti és egy-egy MTK és újpesti játékos szerepel. Ha Deák nem jönne rendbe sérülésével vasárnapig, akkor az újpesti Szusza játszik a középcsatár posztján.

SPORTHÍRADO

A MOSZKVAI DINAMO

labdarúgó csapata a vasárnapi fordulóban 3:1 (1:0) arányban győzött az elmúlt évi bajnok és kupagyőztes TDKA ellen. A 100 ezer néző előtt lejátszott mérkőzést a Dinamo stadionjában rendezték meg.

HUNYADI JÁNOS

tanár, első lett a kolozsvári népi sakkbajnokságok küzdelmeiben 2 és fél ponttal. 2. Dávid János (Diák-szövetség) 2 ponttal. 3. Craciun Violet (Ifjúság) 1 ponttal. 4. Jancsó

Dániel (Hadsereg) fél ponttal. A legközelebbi fordulóban Kolozsvár sakkbajnoka a megye győztesével játszik a továbbjutásért.

A RNK USZÓ ÉS VIZILABDA válogatott keret tagjai, tegnap megkezdtek edzéseiket a Szeben melletti Geogaiu fürdőhelyen. A válogatott keretben a legjobb temesvári, nagyvárad, marosvásárhelyi, bukaresti, aradi, szebeni és segesvári versenyzőkön kívül Kolozsvárról Filip György, Uleu Florin, Gherman János, Sarkadi Árpád és Jordáki Béla neve is szerepel.

A SEPSISZENTGYÖRGYI SZÉKELY MUZEUM ismeretterjesztő előadássorozata keretében április 19-én Bányai János dr. geológus a székelőföld ásványi kincséről tartott előadást. Az előadássorozat legközelebbi előadását május 3-án Haranghy László dr. a marosvásárhelyi magyar nyelvű Orvostudományi Intézet tanára tartja „A darvinizmus és az emberiség fejlődése” címmel.

ÚJ ORVOSI KÖRZETEK Csik megyében. Az Egészségügyi Minisztérium a csikmegyei orvosi körzetek számát 15-ről 25-re emelte. Új körzetek létesültek Gyimesbükkön, Rákoson, Szentmártonban, Szentkirályon, Csik-szentgyörgyön, Lázárfalván és Szentdomokoson.

SZÁZHUSZ ÚJ ANYAGBÓL KÉSZÜLT RUHÁT osztottak szét a nagyvárad, szegényház lakói között a város népjóléti ügyosztálya. Hatvan idős férfi és nő juttott ihymódon rendes ruhához. A város népjóléti ügyosztálya egyébként március hónapban 45 ezer lej értékű élelmiszert juttatott a szegényház lakóinak.

ELTITKOLTA TEHENÉT EGY PÁLYI KULÁK. Asztalos Lajos 34 holdas nagygazda tehene eltitkolásával akarta a tejbiszolgáltatást szabotálni. A dolgozó földművesek leleplezték és rövidesen szabotázsi-róság elé állították.

VESZELMEK BETÖRÖT FOGTAK EL TEMESVÁRON. Constantin Gheorghiu órárdai lakos számos börtört követelt el. Kihallgatása során beismerte, hogy ékszerket, fehérneműt és ruhaneműt lopott. Átadták az ügyésznek.

LETARTÓZTATTAK EGY NAGYVÁRADAI rum- és likörgyárost. Valentina Sostakovszki, a „Rovali” rum- és likörgyár tulajdonosnője, adótarozásával közel háromszáz-ezer lejrel károsította meg az államot. Letartóztatták és szabotázsi-róság elé állították.

KÖNYVELŐI TANFOLYAMOT indít a nagyvárad, munkacsoport el-olító hivatal. A jelentkezők összeírását már megkezdték. A tanfolyam három hónapig tart és a jelentkezők díjmentességet élveznek.

A kolozsvári MNSZ HÍRREI

Május 4-én, szerdán este 7 órakor kor szervező, közművelődési, népi- és kerületi szervezői gyűlés a Máranaros-utca 187. szám alatti székházban.

Május 5-én, csütörtökön este 7 órakor III. kerületi szervezői gyűlés a Böszörményi-utca 12-14. szám alatti székházban.

Este 7 órakor IV. kerületi szervezői gyűlés a Horca-utli székházban.

Este 7 órakor VI. kerületi szervezői gyűlés a Mócok-utja 84. szám alatti állami iskola termében.

Május 6-án, pénteken este 7 óra

kor szervező, közművelődési, népi- és kerületi szervezői gyűlés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Május 7-én, szombaton délután fél 6 órakor I. kerületi vezetőségi ülés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Délután 6 órakor V. kerületi vezetőségi ülés a Józsa Béla-utca 23. szám alatti állami iskola termében.

Este 7 órakor I. kerületi szervezői gyűlés a Molotov-utca 16. szám alatti székházban.

Tovább tart a szárazság

Európa nagyrészen csendes időjárás uralkodik. Az észak felől előretört hideg légtömegek tegnap elárasztották országunk keleti és déli vidékeit, az utközben felmelegedtek és kiszáradtak, ezért az időjárás száraz, napos maradt.

Erdélyben az időnként megélekedő északkeleti szelet leszámítva, nem történt változás. A hőmérséklet 1-2 fokkal csökkent, Kolozsváron délebb 26 fok, este 9 órakor 16 fok volt. A légnyomás este 766 mm., súlylyedő irányzatú.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS CSÜTÖRTÖK DÉLIG: Mérsékelt, a déli órákban élénkebb keleti szél, kevés felhő, általában száraz idő. A hőmérséklet nem változik lényegesen. TÁVOLABBI KILÁTÁSOK: Esőzésekre még mindig nincs kilátás.

HETI LOTO

E héten is csak kedd-en volt a LOTO-huzás.

Kihúzták a következő számokat:

71, 24, 74, 69, 16, 88, 26

Heti prémium:

474.450 lej

1949. május hó 7-én, reggel 10 órakor

árlejtést tartunk épület-javításokra

a CENTRUL DE ORTOPEDIE No. 2. Cuij, Dosztojevski-utca 47 szám alatti, (kőműves, ács stb.) munkálatok elvégzésére 232.000 lej összegben. A munkafelkötések megtekint-hetők a fenti intézmény minden- nap reggel 8-12 óra között

Gépesítik a munkát

a szovjet állattenyésztő gazdaságokban

Nagy feladatok hárulnak a kolhozokra, amelyeknek évről-évre egyre több mezőgazdasági terméket kell a Szovjetunió népeinek nyújtaniuk. A kolhozoknak állandóan növelniük kell a gabona- és zöldségtermelésüket, az állattenyésztő gazdaságok termelékenységét és ki kell fejleszteniük a kertészetet.

Ezeknek a kérdéseknek a megoldásában hatalmas szerepet játszik a mezőgazdasági munkák gépesítése. J. V. Sztálin mondotta: „Számunkra a munkafolyamatok gépesítése jelenti azt az új és döntő erőt, amely nélkül sem újépítésünk ütemét, sem a termelés hatalmas fejlődését nem biztosíthatjuk.”

A gépek használatára berendezkedett bármelyik Moszkva környéki kolhoz igazolja ezeket a bölcs és mélyenszántó megállapításokat.

A mezőgazdasági munka termelékenységének növelése tekintetében különösen nagyhorderejű az állattenyésztő telepek munkafolyamatának a gépesítése.

A munkafolyamatok gépesítésé-

vel a fejésnél, itatásnál és az eledel elkészítésénél felhasznált munkaerőt jelentősen csökkentették.

Igen használhatóknak bizonyultak a takarmány elkészítésénél a gőzgépek. Egy ilyen géppel 40 perc alatt 100 kiló takarmány készíthető el. A gép mindössze 6 köbméter fát fogyaszt havonta. Az eddig használt kemencékben 100 kilogramm takarmány elkészítése több órát tartott és a kályha havi tüzelőfa fogyasztása 15 köbmétert tett ki.

Jelentés Harasztról

HARASZTOS. — (Levelezőnk írja.) A dolgozó földművesek a Magyar Népi Szövetség helyi szervezetének javaslatára újabb önkéntes munkával járultak hozzá a község ujjáépítéséhez. A Magyar Népi Szövetség javaslatára husvét harmadnapján a községi cementhidak leföldelésére 45 dolgozó földműves 180 munkaórát dolgozott önkéntesen, ugyanakkor három ökörszeker 15 köbméter földet hordott a hidakhoz.

A jólvégzett munka után úgy határoztak, hogy ugyancsak önkéntes munkával kitakarítják a három legelő-kutat és két új kutat ásának, hogy a legelő állatokat megfelelő vízzel láthassák el.

KISS PÁL

Harc az osztályellenesség ellen a tordai MNSz-szervezetben

TORDA. — (Tudósítónktól. A Magyar Népi Szövetség Torda városi szervezete április 24-én népes taggyűlést tartott, melyen Fodor Imre városi elnök beszélt a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének a parasztkérdésben hozott határozatáról és a mezőgazdaság szocializálásának kérdéséről. Hangsúlyozta, hogy a kizsákmányoló elemek mindent elkövetnek a szocializmus építésének akadályozására. Szabotázs-cselekményeket hajtanak végre s ezért a szervezet minden tagjának

kötelessége éberségét fokozva az ediginél harcosabban küzdeni az osztályellenesség szemben.

A beszéd elhangzása után a taggyűlés úgy határozott, hogy kizárja a tagok sorából azokat, akiknek magatartásuk folytató nincs keresnivalójuk a Népi Szövetségben. A határozat értelmében kizárták Balogh Elek bankigazgatót, idős Kimpel Floris gyárigazgató és nagybírtokost, Kimpel Antal több nagy bérház tulajdonosát, Bornemisza Tibor orvost és nagybírtokost, id. Maksai Józsefet, aki a menekült székelyek vagyonát barácsolta össze potomáron, továbbá Bölöni Lajos nagygazdát, valamint Sipos Gábort és feleségét. A taggyűlés egyben határozatilag kimondotta, hogy a tisztogatást tovább folytatja mindaddig, amíg valamennyi kizsákmányoló és csatlósa kikerül a szervezetből.

N. M.

Meg kell védenünk állataink egészségét!

Falvaink állatállományát állatbetegségek pusztítják igen nagyméretű veszteségeket okozva nemzetgazdaságunknak. Nem mai keletűek ezek a betegségek. Az állategészségügyre a földesur-tökés rendszerek idején nem sok gondot fordítottak. Különösen nem falusi viszonylatban. Az állatáll-

mány fertőződött. Fertőződtek az istállók, ólak s tovább fertőzik az ujonnan beszerzett állatokat is. Csak egyetlen megdöbbentő példát arra, hogy milyen halálos károkat szenvedhetünk a gondatlanság miatt: 1946-ban a baromfi- és sertéspestis 250 millió lej kárt okozott az országban.

S mert a reakciós rendszerek idején nem fordítottak elég gondot az állategészségügyre, a tudományos intézetek, a laboratóriumok és gyógyszergyárak is elmaradtak állapotban voltak, ha egyáltalán léteztek. Ennek következtében nem állt elegendő gyógyszer, szérum rendelkezésünkre. Népi demokráciánk ma már fokozott mértékben igyekszik ezeket a hiányokat segíteni. Elegendő gyógyszerrel és szérumokkal rendelkezünk ahhoz, hogy a pusztító ragályos állatbetegségeknek elejét vegyük.

Azt azonban minden értelmes ember tudja, hogy a gyógyszer egymagában még nem elegendő. Az állatok egészségének megvédésére a gyógyszeren kívül fokozott tisztaságra van szükség. Még a sertés is nagy tisztaságot kíván és szeret — ellentétben a közhittel. Eppen ennek érdekében a kolozsmezei állategészségügyi hivatal úgy intézkedett, hogy május 2—10 közti időben az egész megye területén állategészségügyi tisztasági hetet rendezzenek, s ennek során valamennyi istállót, ólat, ketrecet és udvart kitakarítanak és fertőtlenítenek. Az udvarokról össze kell gyűjteni a szemetet és elégetni. A tyúkólakat és általában azokat a helyeket, ahol a baromfiakat tartják, mézslével fertőtlenítik, hasonlóképpen azokat a fákat is, amelyekre aludni szoktak. Az állati trágyát lehetőleg négyszögbe egy helyre kell összegyűjteni. Meg kell tisztítani a kutakat és a kutak környékét. Az istállókban le kell takarítani a falakat, el kell tüntetni még a pókhálót is, és az egészet újra kell meszelni. Hasonló módon fertőtleníteni kell a szekérkasokat is, amelyekben takarmányt szoktak szállítani.

Tekintettel arra, hogy ez az intézkedés messzemenő módon éppen a kisállattenyésztők érdekeit szolgálja, szükségessé tartjuk, hogy dolgozó földműveseink minden fenntartás nélkül a legnagyobb pontossággal tegyenek eleget az állategészségügyi hatóságok felhívásainak és tanácsainak. Helyesnek

véljük, ha az egészségügyi akcióba belekapcsolódnak tömegszervezeteink, a Magyar Népi Szövetség, a Demokrata Nők Szövetsége, valamint az ifjúság. Legyenek azon, hogy a Május 10-i ellenőrzéskor, sehol se kelljen szabotázs miatt eljárást indítani a dolgozó földműveseink ellen.

Sovinizmust szit

s akadályozza a két nép egymásra találását Szilágyi László szamosfalvi lelkész

SZAMOSFALVA. — Dolgos döntés előtt papja volt a szamosfalvi reformátusoknak. Már akkora. A községet felszivó város, kor sovínizta volt. A templom-Kolozsvár üzemeiben dolgoznak ban uszító beszédek tartott. A közülük sokan, amikor engedő a bécsi döntés után 18 szamosfalvi mezői munka. Ezért az osztályharomán földművest, a horthysta cot lendületesebben kellene vi-csendörök kezére játszott, egy gyék, s az együttlakó népek ba-Gadó nevű mészáros közreműkö-rátságát mételező sovínizmust is desével.

ki kellene irták a községből. A Népellenségét másban is ki-környező községek erre példát mutatta. A négyéves fasiszta-szolgálhatnak Szamosfalva számá-horthysta-uralom alatt ő bérlette-ra. A múltban sokhelyt volt a repülőter tulajdonában lévő 20 nemzeti gyűlölködés. De meg-hold földet. Összekötései révén szűnt a felvilágosító munka nyo- jutott a földhöz, amit a dolgozó mán. Szamosfalván is meg kell földműveseknek adott ki bérbe szünnie. El kell távolítani azokat, felesbe. Munka nélkül szedte be a akik szitják a sovínizmust. Ez föld hozamat.

demokratikus szervezetekbe tö-mörült dolgozók feladata. Ma is akad olyan ember Sza-mosfalván, aki nem nézi jó szem-bez, de ahhoz igen, hogy itt is mel a népek megbékélését. Szi-kizsákmányolja a népet. A vető-lágyi László az, a református pap. magokat, amiket a dolgozó nép Irtunk már róla. Lelepleztük között kellett volna szétoszon, mesterkedéseit. De Szilágyi Lász-barátainak, a nagygazdáknak ad-ló, ahelyett, hogy megvizsgálta ta. Így Vér Györgynek is, aki-volna önmagát, méltatlankodik. nek harminc holdja van. Ha ro-Most kint jártunk Szamosfalván. man ember kért segítséget, azt Utána néztünk viselt dolgainak. kidobta a gazdakorból.

Szilágyi László még a bécsi

Megugrott a felelősség elől

A felszabadulásakor Szilágyi árverezték az egyház földjén ter- otthagya nyújt. Kolozsvárra mett szénát. Az árverésen nem költözött, rossz volt a lelkiisme- vehettek részt a szegényföldmü- rete, félt. A városból jár még ma vesek, csak azok, akik ki tudták is ki hírei közé. Amikor felszöli- fizetni a képét. Emiatt szóváltás tották, hogy költözzék ki a talu- támadt az egyik dolgozó földmü- ba. azt válaszolta, hogy nincs mi- ves, Vince András és Szilágyi ből megléjen Szamosfalván. Pedig között. Verekedés lett a vége, de 10 hold egyházi birtokból, állami csak nem adott a pap szénát a fizetésből és a szegényparasztiok- szegényeknek, románnak meg- tól kikövetelt képéből meg lehet különösen nem.

élni. Persze nincsenek ma olyan Működése meglátszik a falun- zsiros üzletek, mint amit a repü- fivert elszigetelt a románoktól, lóter szántója és kaszálója jelen- akik ugyanazzal válaszolnak -- tett, de vajjon Kolozsváron el- különüléssel. A hidat, amit a mennyivel keres többet — min- demokratikus szervezetek építe- nek a két nép között, igyekezik- kül — Szilágyi László? Miből él lerombolni.

Hiszünk, hogy nem sokáig tisz- A szamosfalvi reformátusok már rájöttek arra, hogy káros szá- mukra Szilágyi tevékenysége. O- vezetek most úgy határoztak, László leváltását kérték, s ha az- hogy az üresen álló paplakba- gesan.

Hiszünk, hogy az együttlakó népek között épülő hidak rövide- sen Szamosfalván is szilárd pillé- reken fognak nyugodni.

Mezőgazdasági tanácsadó

Tenyészanyag kiválasztása a sertésstenyésztésben

Azokban az állami gazdaságokban, ahol nagyobb mértékben foglalkoznak sertésstenyésztéssel, éppen most folyik a malacok elválasztása. Ezt követően az első rühetés alkalmával be lehet bugatni a kocákat, ha augusztusban is akarunk még egyszer malacoztatni. Ezért most nagyon időszerű a sertésstenyésztés néhány fontos kérdésével foglalkozni, főként azért, hogy az eddig elkövetett hibákat ki tudjuk küszöbölni.

Kezdjük mindjárt a fajta kérdésével, mert sokan a kistenyésztők közül a véletlenülre bízzák, hogy zsirsertést, vagy hussertést tenyésztenek, tekintet nélkül arra, hogy milyen takarmányt, ólat, ápolást tudnak nyújtani sertésüknek. Ez már alapvető hiba. Nálunk tömegesen 3 fajtát tartanak: a lassabban fejlődő, rövidebb testű, igénytelenebb, zsírtermelő mangalicát; a ritka fehér szőrű, rózsaszínű bőrtű, nagyobb testű gyorsabban fejlődő, szaporább Yorkshire-it és a hussertés és mangalica keresztezésből előállított fekete színű, fehér lapocka-öves, közepesen fejlődő, vegyes-termelésű, még nem egészen szilárd fajtájú báznait. Legtöbb a mangalica s abból is a szőke változat. (Van t. i. fekete, rozsdás és fecskéhasú is.)

E fajták közül ott, ahol fehérjében gazdag takarmányfélékkel (mint pl. a soványtej, iró, borsó, lucernalisz, szója, vérliszt stb.) nem rendelkezünk, a Yorkshire-i vagy más igényesebb hussertés fajta tartása nem lesz célszerű.

A mangalica kocának lehetőleg 7, de legalább 6, a Yorkshire-inek lehetőleg 11—12 malaca legyen. Ennél kisebb szaporaságú kocákat tenyésztésben tartani nem érdemes. A Szovjetunióból tudunk azonban olyan eredményről is, hogy 15 szovjet hussertésfajtájú koca egy év alatt 473 malacot ellet, vagyis az évi kétszeri elletései minden koca több mint 31 malacot vetett.

Egy fontos tulajdonsága a kocának a malacnevelőképesség. Minél fejlettebb, erőteljesebb malacot nevel a koca, annál értéke- sebb. Ezt a tulajdonságot — mely a malacokra is átöröködik — sajnos, nem méltatják kellő figye- lemre tenyésztőink.

A tenyésztésre megtartandó malacok kiválasztásánál még egy nagy és általános hiba, hogy nem vagyunk tekintettel az atom ki- egyenlítetttségére. Minél egyfor- mábbak a malacok elléskor, négy- hetes korban és választáskor, annál értékesebb a koca s annál valószínűbb, hogy emse malacainak almai is ilyenek lesznek.

A tenyésztésre szánt malacok elválasztásáról is érdemes pár szót szólni. Legelőször is szegez- zük le, hogy nem mindegy, hogy hizlalásra szánjuk a malacot, vagy tenyésztésre, mert a hizlalásra szánt malac a korszerű sertéshiz- lalási eljárásokkal (pl. mangalicák esetében az ugynevezett „expressz hizlalással”), 12—14 hónapos korá- ra elkészül, mégpedig úgy, hogy pl. az expresszhizlalási eljárást ki- dolgozó Csáky 13 hónapos man- galica ártánjai 194 kg. átlagsu- lyúak voltak, amiből tiszta fehér- lyuk 123 kg. került ki! A tenyész- tésre szánt sertésnek viszont szil- lárdabb szervezetűnek kell len- nie, s ezért nem siettetjük any- nyira a malackori és süldőkori fejlődését, ezzel szemben nem 8, hanem legalább 10 hétig hagyjuk szopni.

Természetesen a legjobb tenyészállattól is csak úgy fogunk tudni jó utódokat nevelni, ha megfelelően takarmányozzuk, megfelelő elhelyezéséről gondos- kodunk. Számos tudományos ki- sérlét bebizonyította, hogy a hi- dedt és a kemény padlón nevelke- dett malacok sokkal rosszabbul gyarapodnak. Az is köztudomású, hogy a kocáknak a szoptatási idő alatt a malacok száma szerint kell adagolni a takarmányt, mert nem mindegy, hogy 5 vagy 10 mala- cot kell szoptatnia. Az elegendő mennyiséget úgy számítjuk ki, hogy mangalica kocának minden malaca után a létfenntartó takar- mányon felül — ami kb. 1,5 kg. abrakkeverék legyen — 30 dkg. a Yorkshire-i kocának pedig ma- laconként 40 dkg. olyan abrakke- veréket adunk, amiben legalább 20 százaléka fehérjedus takarmány (borsó, szója, lucernalisz, stb.) le- gyen, a többi pedig gabonadara.

Jó tenyészállatok nevelésére és évente kétszeri elletésre csak így gondolhatunk.

NAGY MIKLÓS Dr.

TELEFON-RIPORT

KOLOZSVÁRI KÉRDÉSRŐL

1

— Halló! Itt a megyei kereskedelmi igazgatóság...
— Tessék...

— Kérem a legközelebbi számukban lenyézni, hogy az összes intézmény és a vállalatok az 1949 április—június évnegyedre szóló élelmiszerjegyek elszámolását minden hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken délután 17—19 óra között a megyei kereskedelmi igazgatóság Malinovszki-tér 12. sz. épületének 10. számú szobájában eszközölhetik. Azok az intézmények és vállalatok, amelyeknél a kiosztás után még maradt élelmiszerjegy, azonnal jelentkezzenek elszámolás végett.

2

— A lakáshivatal főnökét kérem.
— Én vagyok. Tessék...
— Hány szobát és lakást utalt ki május elsejéig a lakáshivatal?
— A rendelkezésünkre álló butorozott szobák és lakások közül május 1-ig 1254-et utaltunk ki. Számos kérvényt nyújtottak be, melyekre az igényelt lakást vagy szobát csak a

rendelkezésünkre álló szobák és lakások felülvizsgálása után utalhatjuk ki.

— A felülvizsgálást mikor végzik?
— Még a tegnapi nap folyamán megkezdtük és rövidesen be is fejezzük.

3

— Itt a kolozsvári ideigenes bizottság állategészségügyi szolgálata beszél...
— Tessék...
— Eladó szimentáli fajbikák és York fajkanok állnak a rendelkezésünkre. A vásárolni akaró érdeklődők forduljanak Kolozsvár város állattenyésztési ügyosztályához, a Molotov-utca 2. szám alá.

4

— Az ideiglenes bizottság pénzügyi osztálya?
— Igen. Itt a pénzügyi osztály beszél.
— Meddig lehet büntetés nélkül illetékeztetni a második évharmadra megkötött lakbérleti szerződéseket?
— A réginek lejártától, illetve az újnak megkötésétől számított 30 napon belül büntetés nélkül és azonnal büntetés terhe mellett lehet az illetékeztetéseket eszközölni.

5

— Halló! A görög népet felségelyező megyei bizottság?
— Igen.

— Sőt! Másutt e Hőjában ki-sorsolt jelentést számú sorsjegy nyerte és a nyertes mikor jelentkezhessen a sertes átvételére?

— Az 1171 számot húztuk ki. Tulajdonosa 8 napon belül a görög nép felségelyező bizottság székházában, Molotov-utca 1. szám alatt a szükséges igazolás megtörténte után átveheti.

6

— A mérnöki hivatait kérjük kapcsolni...

— Itt a mérnöki hivatal...

— Mikor teszik fel a hiányzó házsámítáblákat? Elkészültek-e már?

— Az új házsámítáblák elkészítéséhez szükséges jóváhagyást a belügyminisztérium megadta. A modelt elkészítettük és várjuk a pénz megérkezését, hogy elkészítésük azonnal intézhető legyen.

Az Állami Magyar Színház és az Állami Magyar Opera

KÜZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Május 4-én, szerdán este fél 8 órakor: ÓCSKAVAS NAGYBAN. Bérletszünet.

Május 6-án, pénteken este fél 8 órakor: EGYSZER MAJD IGY LESZ. Bérletszünet.

Május 7-én, szombaton délután 3 órakor: III. RICHÁRD. — Bérletszünet.

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MŰSORA:

Május 5-én, csütörtökön este 8 órakor: SZOROCINCIN VÁSÁR. C-bérlet

MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Egy igaz ember elbeszélése. Előadások: Fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor.
MAXIM GORKIJ: Egy igaz ember elbeszélése. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
VÖRÖS CSILLAG: Aliser Navoj. Előadások: 4, 6, 8 órakor.
POPULAR: Aliser Navoj. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
MUNKÁS: Jellemes lány. Vidám szovjetfilm. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.
UJ IDŐK: 7. sz. Szovjet Hiradó. A hegyes Krim. Tudomány és technika 80. sz. Nagy szerelem története, 5 felvonás.
URÁNIA: Akik a tengeren harcolnak. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Populár és Vörös Csillag (völi Corso) mozgóok bemutatják

ALISER NÁVOJ

üzbég költő és kiváló államférfi életéről készült nagy-sikerű filmet.

Főszerepben:

Rajzak Hamrojev, Asad Iszmatov, Abid Dzsallilov

Előadások kezdete: Populár 3, 5, 7 és 9 órakor
Vörös Csillag 4, 6, 8 órakor

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ különböző használt lakás és üzletberendezés. Kriza-utca 19. — 350.
MOTORKERÉKPÁRT veszek, 1950 kőbentást, kifogástalan állapotban. Címeket „BMW” jellegre a kiadóba kérek. 2746

ELADÓ tászkirógép Neumann Erika gyártmány, kifogástalan állapotban. Ady-utca 30. 2781

ELADÓ tíz méhcsalád nagy egy-letli kaptárban, ugyanolyan tíz használt kaptár, nagy köszörűk. — Györgyfalvi-ut 98. 2778

ELADÓ kintű állapotban levő kombinált szobabutor. Megtekinthető Beihlen-utca 19. II. emelet, dr. Suciunál. 2776

ELADÓ egy kifogástalan állapotban levő fekete szmoking, női kosztümnek is megfelel. Ugyanott egy gyermekágy és szekrény. Cím: Ratiu (Kötő)-utca 4. szám. 2775

JÓKARBAN levő kombinált szobabutor megvételre keresek. Izsák Simonné, Crisan-utca 35. sz. 2773

ELADÓ egy kifogástalan kombinált szekrény, esetleg egész kombinált szoba. Galamb-utca 41. 2772

MAGAS, erős ágybetét, széles szőnyeg, bőrgarnitúra, jégkészítő, eladók. Traian 92. 2770

SÜLLYERESZTŐS Singer varrógép, egy szobaberendezés eladó. Únió-utca 12., földszint 9. 2769

EGY használt és egy új, kombinált szoba eladó. Dragalina 91. ajtó 6. 2788

ELADÓ kétszemélyes, diófurniros rökamé. Holdvilág-utca 14. 2798

SÜRGŐSEN eladó jó, fiatal ház-őrözkutyája. Masinistilor-utca 126. 2794

ELADÓ Dániel cserépkályha. Motilor 105. Megtekinthető délután 6. 2762

ELADÓ majdnem új, magassnyomású fürdőkazán. Alkony-utca 55. 2784

Állami szervizállalat keres azonnali belépésre mérnököket, almérnököket, víz-, villany- és központifűtés szerelőket gyakorlatlall rendelkezőket és 1948-ban végzeteket

Ajánlatok:
InfraPrinderea No. 20 de Instalajil Cluj, Horea-ut 65.

KERESÜNK MEGVÉTELRE Irodai iratszokronyokat, gépalkotat és számológépeket

Intrep indreia de Instalajil No. 20 Horea-ut 65

Fájdalommal tudatjuk, hogy Viski Jánosné szül. Kolozsváry Erzsébet folyó hó 3-án, 49 éves korában elhunyt. Temetése 5. hó 5-én, délután fél 1 órakor lesz a temetői kápolnából.

A gyászoló család

APROHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 szög 50 lej, szombaton 60 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegű apróhirdetés szavanként 8 lej. Cím a kiadóban és jellegű hirdetésknél 20 lej pótdíj fizetendő.

ZEPHIRKÁLYHA, 12 csöves, Wertheim-kassza, 4-es és amerikai íróasztal eladó. Erika cipőüzlet. 2784

KOMBINÁLT-szekrény, rökamé és egyéb butorok eladók. Butorraktár, Kossuth Lajos-utca 32. — 2784

NŐI kerékpár eladó. Horea-ut 8. szám, korcsma. 2782

FESTETT teleház 12.000.— Érdéklődni 4—8-ig Deportatilor 76. — 2764

EGY jókarban levő, mély gyermekkosci eladó. Ugyanott egy sportkosci vennék. Cím: Minerilor 65. 2766

NAGY jégkészítő eladó. Tordait-ut 19., hátul, emeleten. 2765

VÖRÖS izlandi tojások keltetéshez, Plymouth fajkakasok eladók. Donáth-ut 127. 2785

ARAGÁZ-rezsőt keresek megvételre, kifogástalan állapotban. Karl Marx 23. Meisler. Délután 2—3 között. 2783

KÉT méhcsalád eladó. Szentgyörgyhegyi-ut 189. 2789

ELADÓ hatszemélyes, márkás ebédlőszerviz, permetezőgép és egy gép. Józsa Béla 20., ajtó 4. 2786

MODERN konyha eladó. Pap-utca 45., asztalosműhelyben. 2787

EGY jókarban levő férfikerékpár sürgősen eladó. Aurel Isac 36. 2792

„ZÜNDAPP”, 600-as motorkerékpár eladó. Karl Marx 3. Hermann. 2790

INGATLAN—LAKÁS

FÉLHOLDAS grümölcsös és egy és háromnegyedholdas zöldéses Szamos mellett eladó. Sima Joan, Csermalom-utca 8. Tkv. 2780

KERTESZ házban lakást keresek egy 83 éves hölgy részére, teljes ellátással. „Nyugdíjas” jellegre a kiadóba. 2780

ELADÓ családi ház. Vétel esetén beköltözhető. Orbán Balázs 23. 2774

ELCSERELNEM Széchenyi-téri, 2 szoba, konyhás lakásomat Donáth-ut végén, gat környékén, egy szoba, konyhás vagy két szoba, konyhással, lehetőleg külön telek. Cím a kiadóban. 2784

ELADÓ Kossuth Lajos-utca mellett, beköltözhető házastelek, 2 szoba, konyha, fürdőszoba, külön egy szoba, konyha 200.000 lejért. Kizárólagos megbízott „Terno” Kádár-utca 2. 2793

ELCSERELNEM Dohány-utca 26. szám alatti szoba, konyhás lakásomat, használt Dermata-környékivel. Ravai. 2763

ALLÁST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ mindenest, jó bizonyítványokkal azonnal felveszek. Vörös Hadsereg 18., ajtó 4. 2767

KIFUTÓFIUT felveszek. Május 1-utca 3. Vendéglő. 2795

KÜLÖNFÉLÉK

PRIMA szőlőültvény. Megrendelhető olcsó árban Szilágyi Gyula szőlőültvénytelep. Árjegyzék ingyen küld. Diosig, jud. Bihar. Tkv. 2767

TÖLTŐTOLLAKAT szakszerűen garantálva javítunk. Kalakán, Mázlom-utca 8. 2737

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKRE paragázsal, teljes garanciával, előjegyzéseket felvesz Slova hírlapiroda, Fötér. 2796

ELVESZETT egy kicsi fehér kocsitura zeidel pincsikutya május 2-án este. Aki tud róla valamit, jutalom ellenében sziveskedjék értesíteni Kossuth Lajos 20. 2797

ELVESZETT egy kicsi fehér kocsitura zeidel pincsikutya május 2-án este. Aki tud róla valamit, jutalom ellenében sziveskedjék értesíteni Kossuth Lajos 20. 2797

ELVESZETT egy kicsi fehér kocsitura zeidel pincsikutya május 2-án este. Aki tud róla valamit, jutalom ellenében sziveskedjék értesíteni Kossuth Lajos 20. 2797

Elveszett okmányok

Pierderi de acte
Az alább felsorolt személyi okmányok elvesztek és azokat tulajdonosuk semmisnek nyilvánítják:

Urmatoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declară nule de drept in mainile oricui s'ar afla:

1. KÖNYA Ana, Str. Chintăului Nr. 203, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

2. BEREGSZÁSZI Iuliu, Str. Breaza Nr. 9, Cartela de alimente tip. D2, Nr. 410.508, eliberat de Dir. Comercială a Jud. Cluj pe trim. II, anul 1949.

3. BIRTALAN Gábor, Str. Carhalachi Nr. 8, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 1537 din anul 1946, eliberat de Miliția Cluj.

4. DEMETER Catalin, Str. Mănașturului Nr. 28, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

5. MOLNÁR Iosif, Cal. Motilor Nr. 120, Buletinul de inscriere la Bir. Pop., fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

6. BOBOS Ana, Str. Căii Ferate Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 24.728 din anul 1947, eliberat de Miliția Cluj.

7. GROSSU Olga, Str. Grigorescu Nr. 37, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 52.094 din anul 1948, eliberat de Miliția Cluj.

8. MUNTEANU Silvia, Str. Mozart Nr. 5, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 45.435 din anul 1947, eliberat de Miliția Cluj.

9. FERGHETE Irina, Str. Horea Nr. 51, Fișa Nr. 2 din Cartea de imobil, eliberat de Miliția Cluj.

10. VIRAGH Elena, Str. Armata Roșie Nr. 14, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 26.752 din anul

Kolozsvári Pénzügyigazgatóság. Titkárság. Szám: 20.303—1949.

HIRDETMEŒY

A sármási kerületi adóhivatal körzetébe tartozó Mihály adóbehajtási ügynőség nyugtatmbjéből elveszett az E. N. 124.386 sz. nyugta.

A kolozsvári Pénzügyigazgatóság a fenti számú nyugtat, bárki birtokában is van, érvénytelennek és semmisnek nyilvánítja.

A megyei pénzügyi szolgálat vezetője,
Kolossy dr., sk.
P. H.

147, eliberat de Miliția Cluj.

11. GABOS Zoltán, Str. Petru Maior Nr. 6—8, Dovada de rămăneri in Cluj, eliberat de Miliția Cluj. 2753

12. MIRION St. Vasile, Str. Marcavei Nr. 4, Fișa Nr. 4 cu Nr. 1214—1948 din Cartea de imobil, eliberat de Miliția Cluj.

13. DAMÓ Catalina, Str. Corbilor Nr. 6, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

14. PAUNICA M. Florea, Str. Pata Nr. 127, Caet de cursuri, Nr. matricola 4467—1945, eliberat de Universitatea Victor Babeș din Cluj.

15. FERCO Iuliana, Str. Călățele Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

16. Vád. GÁSPÁR Ileana, más-culá Szentkirályi, Str. Plugariilor Nr. 41, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

17. BOROS Ileana, Str. Albini Nr. 29, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. fără număr din anul 1945, eliberat de Miliția Cluj.

18. BIRT Uliana, Str. Maramuresului Nr. 14, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 23.532 din anul 1947, eliberat de Miliția Cluj.

19. GURÁTH Adalbert, domiciliat in Cluj, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 31.427 din anul 1947, eliberat de Miliția Cluj.

20. GOJU Florica, Str. Căii Ferate Nr. 2, Dovada de minori Nr. 2150 din anul 1946, eliberat de Miliția Cluj.

21. ENACHESCU Maria, Str. Dor-tolcvskij Nr. 3, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 18.176, din anul 1947, eliberat de Miliția Cluj.

22. DUDÁS Stefan, Str. Turtulul Nr. 2, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 25.731 din anul 1947, eliberat de Miliția Cluj.

23. TURBUZ Ioan, Cal. Motilor Nr. 45, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 55.685 din anul 1946, eliberat de Miliția Cluj. 2791

URÁNIA mozgó bemutatja

Akik a tengeren harcolnak

oimii szovjet filmet.

Előadások kezdete 3, 5, 7, 9